

Quan el *no* no cal

En català, l'ordre habitual de les frases negatives situa el *no* davant del verb i els quantificadors negatius (*ningú, mai, enlloc, cap, gens, ni*, etcètera), darrere:

No ha vingut **ningú**.
No ve **mai** a casa.
No trobaràs millors maduixes **enlloc**.
La Lluïsa **no** en va agafar **cap**.
No m'agrada **gens** aquesta actitud.
No ens van donar **ni** tan sols això.

Hi ha casos, però, en què l'adverbi *no* es pot elidir:

1. Quan els quantificadors negatius apareixen davant del verb.

Cap dels germans (no) l'ha visitat.
Ningú (no) podrà afirmar el contrari.
Ni en temps de guerra (no) s'havia vist això.

(no)?

En aquests casos, l'adverbi *no* es pot mantenir o es pot elidir, tot i que mantenir-lo és la solució més habitual en els registres formals (és el que es coneix com a «doble negació»).

Cal dir que l'aparició davant del verb de *mai, gens* i *enlloc* és sovint més forçada, o menys natural, que la posició darrere del verb.

No havia dit **mai** que estudiaria física
és preferible a
Mai (no) havia dit que estudiaria física.

No té **gens** de paciència
és preferible a
Gens de paciència (no) té.

Una llei com aquesta **no** s'ha aprovat **enlloc**
és preferible a
Enlloc (no) s'ha aprovat una llei com aquesta.

2. Quan els quantificadors negatius *res* i *gens* s'usen tots sols com a resposta negativa a una oració interrogativa parcial (on la resposta no pot ser *sí* o *no*) o en altres tipus de contextos en què s'elideix el verb.

—Què volia? —(No) **Res**.

—T'agraden les pel·lícules de l'oest? —(No) **Gens**.

3. Quan l'adverbi *no*, sovint reforçat amb la partícula *pas*, no aporta un veritable valor negatiu a l'oració.

Cal presentar la documentació abans que **no** acabi el termini.

Aquesta negació és, generalment, opcional:

Cal presentar la documentació abans que acabi el termini.

Aquest tipus de negació pot aparèixer en contextos molt diversos:

Temen que (no) els enxampi la tempesta.

Prefereix parlar amb la directora que (no pas) amb l'encarregat.

No entreu al despatx fins que (no) us cridin.

Ens vam endarrerir i per poc (no) arribem tard.

Quantes vegades (no) li ho hauré dit!

Finalment, quan apareixen altres elements que atorguen un valor negatiu a l'oració s'exclou la presència de l'adverbi *no*. Es tracta de *sense* o *sense que* i de la conjunció *ni* quan coordina oracions.

Va anar-se'n **sense** fer soroll.

Va anar-se'n **sense no** fer soroll.

Ha fugit **sense que** el veiés ningú.

Ha fugit **sense que no** el veiés ningú.

Ni ell vol venir mai **ni** nosaltres el volem aquí.

Ni ell **no** vol venir mai **ni** nosaltres **no** el volem aquí.

Hi ha alguns casos, però, en què *sense* pot anar precedit de *no*:

Hi anà, **no sense** recança (*valor concessiu, equivalent a* Hi anà, encara que amb recança).